

Overeenkomst tot regeling van geschillen voortvloeiende uit de toepassing van de bepalingen van artikel 15, lid a, van het Vredesverdrag met Japan; Washington, 12 Juni 1952

TOELICHTENDE NOTA

No. 2

De Overeenkomst voor de regeling van geschillen, voortvloeiende uit artikel 15, onder *a*, van het Vredesverdrag, werd door de Amerikaanse Regering opgesteld in overleg met de Britse en Japanse Regeringen en heeft betrekking op geschillen, welke bij de uitvoering van artikel 15, onder *a*, van het Vredesverdrag met Japan en de daarin vermelde Japanse wet mochten rijzen.

De Overeenkomst voorziet in de instelling van een aantal commissies van onderzoek van vorderingen voor vergoeding en restitutie van schade, alsmede vorderingen tot teruggave van goederen en rechten, door Geallieerde Mogendheden en hun onderdanen geleden binnen het huidige territorium van Japan.

Tot de instelling van dergelijke commissies zal dienen te worden overgegaan zodra één der Geallieerde Mogendheden schriftelijk aan de Japanse Regering te kennen geeft, dat zij hierop prijsstelt. Elke alsdan in te stellen commissie zal bekendstaan als de (naam van de Geallieerde Mogendheid)—Japanse Property Commission en bestaan uit één lid, aan te wijzen door de betrokken Geallieerde Regering, één lid, te benoemen door de Japanse Regering, en een derde lid, bij wederzijdse overeenstemming door de betrokken Regeringen aan te wijzen. Zij zal haar eigen procedure vaststellen en kennis nemen van claims, ten aanzien waarvan de Japanse Regering reeds in eerste instantie een beslissing heeft genomen, doch waarmede de betrokken Geallieerde Regering zich niet heeft kunnen verenigen.

De beslissing van de commissie geschiedt bij meerderheid van stemmen en is bindend zowel voor de Japanse Regering als de betrokken Geallieerde Mogendheid.

Van Nederlandse zijde is kritiek uitgeoefend op enkele punten van de voorgestelde regeling, waartegen bezwaren van technische aard waren gerezen.

De kritiek richtte zich met name tegen het slot van artikel IV van de voorgelegde ontwerp-Overeenkomst, waarin wordt bepaald, dat, wanneer een zetel in de „Property Commission” openvalt, deze zal worden aangevuld overeenkomstig hetgeen in de artikelen II en III wordt bepaald.

De Amerikaanse Regering werd medegedeeld, dat het naar dezerzijds inzicht de voorkeur verdiende voor de vervulling van opengevallen plaatsen in de commissie dezelfde voorzieningen te treffen als vermeld in artikel IV.

Ofschoon de Amerikaanse Regering de juistheid van de gemaakte opmerkingen erkende, gaven deze haar geen aanleiding wijzigingen in het voorgestelde ontwerp aan te brengen. Zij was van mening, dat de geest, waarin de tekst van bedoelde artikelen is gesteld, niet deed verwachten, dat de uitvoering daarvan in de praktijk op moeilijkheden zou stuiten.

Gezien het feit, dat de aanvankelijke bezwaren, die van Nederlandse zijde tegen de redactie van artikel IV rezen, van redactioneel-technische en niet van principiële aard waren, zijn ondergetekenden van mening, dat de tekst van de onderhavige Overeenkomst, ondanks de daartegen gerezen bedenkingen, voldoende waarborgen bevat voor een juiste behandeling van geschillen over claims, voortvloeiende uit artikel 15, onder *a*, van het Vredesverdrag met Japan. De Overeenkomst is namens de Nederlandse Regering op 5 Maart 1953 onder voorbehoud van bekrachtiging ondertekend (*Trakatenbladen* 1953, nos. 2 en 33).

De Landsregeringen van Suriname en de Nederlandse Antillen, evenals de Regering van Nieuw-Guinea, hebben doen weten tegen de Overeenkomst geen bezwaar te hebben.

Aangezien de Japanse Regering op grond van artikel 15, onder *a*, van het Vredesverdrag gehouden is eventuele restitutie op door Nederlanders ingediende oorlogsschadeclaims te verlenen binnen 6 maanden na uiterlijk 17 Maart 1953, is het wenselijk, dat de onderhavige Overeenkomst zo spoedig mogelijk wordt bekrachtigd.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
J. W. BEYEN.

De Minister van Justitie,
L. A. DONKER.

De Minister van Overzeese Rijksdelen a.i.,
C. STAF.